

>>> PODIUM >>>

1. **An naam de pive (TG Ceremonie en Het Insekula)** De strijd tussen een ogelboren kind en zijn vader, in de hypotroperische beeltdaaf van Eric de Volder. 17, 20u, Stuk, Leuven (016-32.03.00)

2. **Platform (Aohan Simons, NTGent)** Een sociale komedie die eindigt in een bloedbad, naar een roman van Michel Houellebecq. 11 > 14, 20.30u, NTGent, Gent (09-225.01.01)

3. **Alceste (Theater Proe Froe en Het Paleis, +6)** Het wonderland van Lewis Carroll was nooit wonderlijker dan in deze hoogst vernakelijke theastrie. 11, 14 & 15, 15u, Het Paleis, Antwerpen (03-202.83.60)

KOEUV

- **Alceste, Gent song (De Roovers)** 11 > 14, 20.30u, Monty, Antwerpen (03-238.91.81)

- **Amakant (TG Stas)** 11 > 14, 20.30u, VOS, Brussel (02-210.11.12)

- **Après moi (Gény en Het Paleis, +15)** 17, 20.15u, Het Paleis, Antwerpen (03-202.83.60)

- **Bal (Figuraaltheater De Maan, +4)** 17, 15u, De Maan, Mechelen (015-20.54.24)

- **Épique pôle (Forced Entertainment)** 12 > 14, 17, 20.30u, Kaaitheatersudis, Brussel (02-201.59.59)

- **Origine (Peter Verkeist en Some en Rijn, NTGent)** 12 > 14, 17, 21u, NTGent, Gent (09-225.01.01)

- **Republiek der dromen, of de geschiedenis van de ontvoering en overlevende prinses (Comp. Moxia)** 11 > 14, 17, 20u, Red Star Line-mogazijn, Montevideostraat, Antwerpen (03-248.28.28)

- **Zwaan (Kistal & Vanpeltier en MartheVanstapel, +5)** 14, 15u, Wagehuys, Leuven (016-20.30.20)

EN OOE

- **Après moi (Gino Sancti, cabaret)** 13, 20.30u, CC Zwaneberg, Hest-op-den-Berg (015-25.07.70)

- **Black milk (Kidona de Bruxelles, Basar)** 11 > 14, 17, 20.15u, PSK, Brussel (02-507.82.00)

- **De muzik van Gogol (Muziktheater)** 11, 20u, Wagehuys, Leuven (016-20.30.20)

- **De muzik van Gogol (Muziktheater)** 12, 20.15u, Koninklijke Schouwburg, Kortrijk (056-23.98.55)

- **De muzik van Gogol (Muziktheater)** 13, 20.30u, CC, Kapellen (03-660.67.50)

- **De muzik van Gogol (Muziktheater)** 14, 20.30u, Raapjan, Borgehout (03-235.04.90)

- **Het war van de waarheid (Lazarus)** 11 & 12, 20u, Vooruit, Gent (09-267.28.28)

- **Marin evenwijdervende vjstend (Arne Siervens)** 11 > 14, 20u, Minard, Gent (09-267.28.28)

- **Mijn grafscrift (De Vrij)** 12, 20.15u, GC Jan Vander Noot, Brecht (03-660.28.30)

- **Mijn grafscrift (De Vrij)** 13, 20.15u, CC De Kem, Warij (03-821.01.36)

- **Mijn grafscrift (De Vrij)** 14, 20.15u, CC De Sanger, Menen (056-51.58.91)

- **Mijn grafscrift (De Vrij)** 17, 20.30u, Arca, Gent (09-225.01.01)

- **Naar oom (Kasperletery, +9)** 15, 15u, PSK, Brussel (02-507.82.00)

- **Oliver Twist (Life Entertainment Foundation)** 14, 19.30u, Stadsschouwburg, Antwerpen (077-37.38.39)

- **Ozo heppie (Lolke Van Leuven en Caroline Druymen, +6)** 15, 15u, CC Casino, Houtbaten-Nelchieren (011-60.06.30)

- **Prestig oermond (Theatergroep Divions en Ad van Israel, +5)** 15, 15u, Arenbergschouwburg, Antwerpen (070-22.21.92)

- **Quarantaine (De Koe)** 14, 20.30u, De Werf, Brugge (050-33.05.29)

- **U bent mijn moeder (Het Paleis, +9)** 11, 15.15u, 12 > 14, 20.15u, Het Paleis, Antwerpen (03-202.83.60)

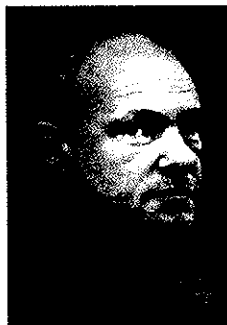
- **Vlaacent Van Gogh (Theater Tussenvoet)** 15, 20u, Tinnepot, Gent (09-225.18.60)

- **Zus van (NTGent)** 12 & 13, 20.30u, Arca, Gent (09-225.01.01)

Volledig overzicht op www.standaard.be/hit

>>> PODIUM >>>

Voor de dood is iedereen gelijk, behalve in „Alceste”, waar met de goden te marchanderen valt. De Roovers brengen de versie van Ted Hughes op toneel, en vroegen de dichter Bernard Dewulf om een vertaling te maken. „In het veilige kielzog van Hughes durf ik al eens in de pathos mee te gaan.” Geert Seits

Bernard Dewulf. © MH

‘Om de twee dagen doe ik mee aan de kakelcultuur’

Bernard Dewulf vertaalde ‘Alceste’ voor De Roovers

Oen bescheiden dichterschap. Voor zijn minicolumns vormt hij een team met Hugo Camps. Hun geschrevenheden hebben elkaar broodnodig. Als de kruidampren optrekken na een van mitrailletkogels doorzeefd stuk van Camps, treedt op Dewulfdag de rust weer in. De actualiteit die Camps in hoge staat van opwinding brengt, lijkt dan even stil te vallen en ruimt baan voor een gemonkelde observatie over het basketpleintje in de buurt. Met een rontgenblik kijkt Dewulf door het oppervlak der dingen en krijgt hij uitzicht over de jaren, desnoods eeuwen die er achter schuilgaan.

Drie jaar geleden is hij een beetje met voorbedachten rade aan die stukjes begonnen. In april komt er bij uitgeverij Atlas een bundeling van uit. Samen met nieuwe gedichten. „Ik heb ooit de ijdelde hoop gekoesterd dat die stukjes me

regels zouden opleveren. Eenmaal heb ik geprobeerd er een gedicht uit te maken. Het bleek niet te doen. Ik ben moeilijk begonnen, echt literair verantwoord, met een stukje imitatie uit Gerard Reve. Jammer genoeg had niemand het opgemerkt. Waarom zou ik dan zo verdergaan?”

„Het is hard werken, zo’n klein stukje. Ik ben er de hele dag mee bezig. Ik begin er ’s morgens meteen aan, tot ik vastzit. Dan ga ik beter iets anders doen. Daarna werk ik voort. Prutsen, prutsen, prutsen.”

Luidruchtige stilte
Al dat geprute begon De Roovers na verloop van tijd meer dan gewoon te interesseren. Het theatercollectief had namelijk zijn zinnen gezet op Alceste, niet de versie die Euripides 2.500 jaar geleden schreef, maar die die Ted Hughes in 1998 postuum liet verschijnen.

De kale schrijfstijl van Hughes deed hen aan Dewulfs columns denken. Dat die ook dichter was, was hen ontgaan. De dichter had de lof horen steken over de tekstegevoelheid van De Roovers, maar was zich daar in de theaterzalen niet van gaan vergewissen. Men heeft zich daarvoor uitgebreid bij elkaar gesuccesueerd. Voorkomendheid is de jager. In 1998, met de dood in zicht, gaf Ted Hughes informatie vrij over de gebeurtenis die hem

zijn leven lang bleef achtervolgen. In 1963 pleegde zijn vrouw Sylvia Plath op dertigjarige leeftijd zelfmoord. Decennialang werd Hughes afgeschilderd als een overwegelijke ploert die zijn eega de depressie had ingedreven tot ze, op die fatale dag, haar hoofd in de gasoven stak. Nadien werd hij er als literaire erfgenaam van beticht haar dagboeken, gedichten en brieven achter te houden omdat hij er slecht zou zijn uitgekomen. De uitgave van haar laatste bundel, *Ariel*, zag er inderdaad anders uit dan de notities die op haar bureau werden aangetroffen.

Vijfentwintig jaar hiield Hughes de tanden op elkaar over zijn privéleven. Ook al vlogen de verweten hem om de oren en stapelden de biografieën zich op. Innerlijk was hij er mee bezig. Het was een luidruchtige stilte.

Hij vertrouwde ze toe aan het papier.

Verwerking

Toen de kanker naar hem knaagde, maakte hij zijn teksten persklaar. Hij was er al niet meer toen in 1998 zijn *Birthday Letters* uitkwamen. Een bundel van 88 gedichten over de dood van Plath. Tot drie jaar na haar zelfmoord heeft hij geen enkel gedicht geschreven. Maar in brieven schreef hij toen wel dat hij iets wou doen met de Orpheusmythe. Die stof heeft hij al die tijd opgespaard. Hij heeft ze verwerkt in Alceste. Bij het bewerken heeft hij zich niets aangetrokken van de uitvoerbaarheid. Hij wou dit gewoon nog even kwijt.

De taal van Hughes is overwegend kaal en strak. Maar dan komt Hercules als een soort superman, tussen twee van zijn twaalf grote werken in,

even langloopen. Zelfgenoemen en lallend naarafte het wijnverbruik toeneemt, komt hij als een oliifant door de rouwproces gehormd. Op dat moment zal Hughes alle registers open en komen er een ruwtaallie uit. Aan De Roovers om voor deze stijlbreuk een oplossing te vinden.

Grote adem

Bij zijn debuut, tien jaar geleden, vertrouwde Dewulf aan de verslaggever van het *NRC Handelsblad* toe dat hij bewondering had voor dichters die met de grote adem schrijven. Gemeente Kees Ouwens of Leonard Nolens. Dat was niet alleen kwestie van durven, maar ook van kunnen. En dat, liet hij optekenen, kon hij toen niet. Nog niet. Helpt de pathos van een Griekse tekst hem om dit terrein te betreden?

„In dit stuk krijg ik hulp van iemand anders’ woorden om de pathos los te laten. Hughes is een vakman. Hij heeft het stuk volledig in een carcan van kunde gestoken. Ik kan me daar veilig op verlaten. Theater kent zich daar wel voor. Er zijn momenten waarop een schrijver informatie moet meedelen of waarop zich handelingen voltrekken. Dat zijn rustpunten in het verloop. In een gedicht kun je je dat niet permitteren. In een grootprozeer moment zou ik wel eens durven beweren dat ik zelf zo’n stuk maak. Ik wil best met pathos schrijven. Er zijn twee

moelijkheden aan. Je moet het eerst durven loslaten, en vervolgens moet je het beheersen. Daar is meer voor nodig. Griegen op de vierkante centimeter is makkelijker. En zoveel veiliger.”

Sterevelingen

Het zou niet mogen kunnen dat sterevelingen gespaard blijven van de dood. Waarom hebben ze anders „sterevelingen”? Toch wordt Alceste teruggeschaald uit het dodenrijk. Zelf betreedt Dewulf ook wel eens het voorgeportaal van het dodenrijk. Geheel uit eigen beweging, zonder al te veel fascinatie voor de dood.

„Veel mensen vinden een kerkhof griezelig. Ik niet. Wat me raakt is de ongelooflijke rust die er van uitgaat. Het Schoonselhof is prachtig: mens en doorsneden met lammen. Hetmaal andoerlijk wordt het als er kinderen in rondartelen. Mijn zoon was gefascineerd door het kerkeluis. Al die doodskoppen. Hij wou er een meenemen. Ze werden toch niet meer gebruikt. Toen heb ik wel even met hem moeten praten.”

In zijn krantenstukjes maakt hij de dingen interessanter dan ze zijn. Dat weet hij zelf ook wel. Sommige mensen wijven het hem soms aan. „Maar waarom zou je je best doen om de dingen minder goed voor te stellen? Zelfs iemand die wil schoppen of destructief zijn, maakt iets moois. Luc Tuy-

Affichebeeld van „Alceste”. © Abbas

